II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2023/222,

1. detsember 2022,

kõigi Vanuatu kodanike viisanõudest vabastamise ajutise peatamise kohta

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrust (EL) 2018/1806, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud, ([1]) eelkõige selle artikli 8 lõike 6 punkti b,

ning arvestades järgmist:

(1) Vanuatu Vabariik on kantud määruse (EL) 2018/1806 II lisas nende kolmandate riikide loetellu, kelle kodanikud vabastatakse liikmesriikide välispiiri ületamisel viisanõudest sellise viibimise puhul, mis ei ületa 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul. Viisanõudest vabastamist kohaldatakse Vanuatu kodanike suhtes alates 28. maist 2015, kui Euroopa Liidu ja Vanuatu Vabariigi vahelisele lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevale lepingule ([2]) (edaspidi „leping“) alla kirjutati ja seda kooskõlas lepingu artikli 8 lõikega 1 ajutiselt kohaldama hakati. Leping jõustus 1. aprillil 2017.

(2) Vanuatu on alates 25. maist 2015 rakendanud investoritele kodakondsuse andmise kavasid, mille abil on kolmandate riikide kodanikel, kellelt harilikult nõutakse viisat, võimalus saada investeeringute eest Vanuatu kodakondsus ja seega pääseda ka viisavabalt Euroopa Liitu.

(3) Liit on asjakohaste andmete, aruannete ja asjakohase statistika ning konkreetse ja usaldusväärse teabe ([3]) alusel järeldanud, et Vanuatu investoritele kodakondsuse andmise kavad on oma praeguse vormi ja rakendamise tõttu vastuolus liidu viisapoliitika eesmärkidega, millega nähakse ette selliste kolmandate riikide kodanike, kelle suhtes kohaldatakse viisanõuet, kontrollimine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 810/2009 ([4]) artiklis 21 sätestatud kriteeriumidele ja samaväärsetes siseriiklikes õigusaktides sätestatud kriteeriumidele nende liikmesriikide puhul, kus määrust (EÜ) nr 810/2009 veel täielikult ei kohaldata. Kõnealuste kavade rakendamise viis kujutab endast kõrvalehoidumist liidu lühiajalise viisa menetlusest ning sellega kaasnevate julgeoleku- ja ränderiskide hindamisest.

(4) Kooskõlas määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 lõike 2 punktiga d ning artikli 8 lõigetega 3 ja 6 on komisjon järeldanud, et kodakondsuse andmine Vanuatus rakendatavate investoritele kodakondsuse andmise kavade raames kujutab endast suurenenud riski liikmesriikide sisejulgeolekule ja avalikule korrale.

([1]) ELT L 303, 28.11.2018, lk 39.
([2]) ELT L 173, 3.7.2015, lk 48.
([3]) Ettepanek: Nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Vanuatu Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu kohaldamise osalise peatamise kohta (COM(2022) 6 final), põhjendused 5–12.
([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

(5) Nõukogu võttis 3. märtsil 2022. aastal kooskõlas lepingu artikli 8 lõikega 4 vastu otsuse (EL) 2022/366, ([5]) millega peatatakse osaliselt Euroopa Liidu ja Vanuatu Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu kohaldamine. Lepingu kohaldamise peatamine piirdub üksnes tavapassidega, mis on välja antud alates 25. maist 2015, mil Vanuatu investoritele kodakondsuse andmise kavade raames kodakondsuse saanute arv hakkas märkimisväärselt suurenema.

(6) 27. aprillil 2022 võttis komisjon kooskõlas määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 lõike 6 punktiga a vastu rakendusmääruse (EL) 2022/693 ([6]) Vanuatu kodanike viisanõudest vabastamise ajutise peatamise kohta. Peatamist kohaldatakse 4. maist 2022 kuni 3. veebruarini 2023.

(7) Pärast seda, kui 4. mail 2022 jõustus viisanõudest vabastamise ajutine peatamine Vanuatu kodanike eespool nimetatud kategooria suhtes, ja kooskõlas määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 lõike 6 punkti a kolmanda lõiguga alustas komisjon 12. mail 2022 Vanuatuga tõhustatud dialoogi, et kõrvaldada asjaolud, mille tõttu viisanõudest vabastamine ajutiselt peatati.

(8) Tõhustatud dialoogi raames korraldatud esimesel kohtumisel 12. mail 2022 väljendas komisjon valmidust leida lahendus ja tegi ettepaneku korraldada selleks igakuiseid tehnilisi koosolekuid. Lepinguosalised leppisid kokku, et Vanuatu määrab edasiste tehniliste koosolekute jaoks kontaktisiku ja teatab sellest komisjonile. Vanuatu teatas komisjonile Vanuatu valitsuse otsusest luua rakkerühm, et vaadata läbi investoritele kodakondsuse andmise kavad. Lepiti kokku, et Vanuatu ametiasutused edastavad komisjonile rakkerühma koostatud eduaruande.

(9) Kuid Vanuatu ei ole seejärel sisulist koostööd teinud. Vanuatu investoritele kodakondsuse andmise kavad on siiani kasutusel. Komisjon ei ole saanud Vanuatu ametiasutustelt mingit teavet võimalike seadusandlike ja muude kui seadusandlike meetmete kohta, mille eesmärk on kõrvalda ajutise peatamise põhjuseks olnud asjaolud.

(10) Seega esinevad jätkuvalt määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 lõike 2 punktis d osutatud asjaolud, nimelt suurenenud risk liikmesriikide avalikule korrale või sisejulgeolekule.

(11) Kuna eespool nimetatud asjaolusid ei ole kõrvaldatud ja Vanuatu ei tee nende kõrvaldamiseks koostööd, on peatatud lepingu kohaldamine täielikult nõukogu otsusega (EL) 2022/2198, ([7]) millega tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2022/366 ja peatatakse lepingu kohaldamine kõigi Vanuatu kodanike suhtes.

(12) Kooskõlas määruse (EL) 2018/1806 artikli 8 lõike 6 punktiga b ning võttes arvesse, et olukord ei ole muutnud, on vaja võtta vastu delegeeritud õigusakt, millega peatatakse ajutiselt 18 kuuks viisanõudest vabastamine kõigi Vanuatu kodanike jaoks.

(13) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ([8]) artikli 1 punktis B osutatud valdkonda.

([5]) Nõukogu 3. märtsi 2022. aasta otsus (EL) 2022/366, millega peatatakse osaliselt Euroopa Liidu ja Vanuatu Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu kohaldamine (ELT L 69, 4.3.2022, lk 105).

([6]) Komisjoni 27. aprilli 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/693 Vanuatu kodanike viisanõudest vabastamise ajutise peatamise kohta (ELT L 129, 3.5.2022, lk 18).

([7]) Nõukogu 8. novembri 2022. aasta otsus (EL) 2022/2198, millega peatatakse täielikult Euroopa Liidu ja Vanuatu Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu kohaldamine (ELT L 292, 11.11.2022, lk 47).

([8]) Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

(14) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktides B ja C osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ([9]) artikliga 3.

(15) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktides B ja C osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ([10]) artikliga 3.

(16) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ; ([11]) seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(17) Käesolev määrus on õigusakt, mis põhineb Schengeni *acquis*'l või on muul viisil sellega seotud vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 1, 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 tähenduses,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Viisanõudest vabastamise ajutine peatamine

Määruse (EL) 2018/1806 II lisa punktis 1 („Riigid") asendatakse tekst „Vanuatu" järgmisega:

„Vanuatu (*)

_____

(*) Vanuatu kõigi kodanike viisanõudest vabastamine peatatakse 4. veebruarist 2023 kuni 3. augustini 2024."

Artikkel 2

Jõustumine ja kohaldamisaeg

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse 4. veebruarist 2023 kuni 3. augustini 2024.

([9]) Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

([10]) Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

([11]) Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel, 1. detsember 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN